

А. Л. ПОМАЗА-ПОНОМАРЕНКО

доктор наук з державного управління, начальник наукового відділу проблем державної безпеки навално-науково-виробничого центру Національного університету цивільного захисту України

Д. О. МЕДВЕДЄВА

курсантка Національного університету цивільного захисту України

ПРОБЛЕМИ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПРАВОЗАХИСНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ВИКЛИКІВ

Правозахисні організації можуть бути розглянуті як раціональні організації, що адаптуються до існуючих правил взаємодії, які беруть до уваги дії інших гравців (інститутів) і прагнуть до максимізації ресурсів для досягнення певних інтересів. Застосування цього підходу дозволяє виявити межі адаптації правозахисних громадських організацій до участі в процесі прийняття суспільно-політичних рішень, одночасно оцінюючи роль зовнішніх факторів і внутрішньо організаційних цінностей у формуванні програми та форм участі як основних елементів стратегій правозахисних громадських організацій [2].

Варто відзначити, що в США напрацьовано значний досвід діяльності неурядових правозахисних організацій. Ці організації відзначаються суттєвим внеском у створення міжнародних інструментів щодо захисту прав людини, становлення норм також і постконфліктного правосуддя, якістю й оперативністю розслідувань злочинів проти прав людини, величезним потенціалом мобілізації громадського руху за права людини в різних країнах світу. На відміну від груп із захисту прав громадян США, американські громадські організації із захисту прав людини ведуть глобальну діяльність,

Реформування процесів публічного управління в сфері освіти та науки України у глобалізаційному та інформаційному суспільстві

Міжнародна науково-практична конференція

30 жовтня 2020 р., м. Переяслав

виконуючи складну функцію світового громадянського моніторингу порушень прав людини, що розуміються як невід'ємні права кожного в незалежності від національності, місця проживання, статі, кольору шкіри, релігії, мови або будь-який інший приналежності. Завдяки цьому громадянські правозахисні організації стали всесвітньо впізнавальними й утвердилися як виразний засіб захист людської гідності, прав і свобод [2; 5]. Ефективність цих організацій і авторитет дозволяють їм впливати на прийняття рішень в окремих країнах, тобто не тільки в США. Фінансові надходження до найбільших громадянських правозахисних організацій, які активно працюють в Америці, обчислюються десятками мільйонів доларів. Це загальновідома група Human Rights Watch, яка базується в Нью-Йорку. У 2013 році вона мала бюджет в розмірі 59,3 мільйонів доларів США [5]. Американське представництво Amnesty International («Міжнародна амністія» або «Амнесті Інтернешнл») у 2013 році мало бюджет в розмірі 34,9 мільйона [1].

Для порівняння наведемо дані Державної служби статистики України, відповідно до яких у 2018 році загалом по Україні всіма її громадськими організаціями було використано (за напрямками та регіонами) 6768078,0 тис. грн. або майже 270 тис. доларів США [4]. Більш детально питання надходження коштів на утримання громадських організацій в Україні розглянуто в інших наукових роботах [3]. Разом із тим підкреслимо, що важливим є вирішення питання щодо значної залежності цих організацій від коштів міжнародних донорів. Розв'язання цього питання знаходиться в площині національної безпеки України.

Отже, увага державної влади повинна бути також зосереджена на врегулюванні специфічних відносин правозахисних організацій з державою й суспільством. Недержавні громадські організації покликані захищати інтереси громадян. Однак конфліктні ситуації, пов'язані з публічними та приватними інтересами у суспільстві, неминучі, то правозахисні громадські організації за

природою своєю діяльності повинні залагоджувати ці конфлікти, а не загострювати [2]. Йдеться про те, що ці організації мають відігравати роль буфера між суспільством, державою і різноманітними суспільними групами. При цьому правозахисники мають відстоювати інтереси особистості, не підтримуючи розвиток екстремістських, радикальних та інших структур громадянського суспільства.

Список використаних джерел:

1. Карпенко О. Механізми формування та реалізації сервісно-орієнтованої державної політики в Україні : автореф. дис. ... д-ра наук з держ. упр. : 25.00.02 ; Нац. акад. держ. упр-ня при Президентові України. К., 2016. 39 с.
2. Лободенко К. В. Механізми правозахисної державної політики України: дис. ... канд. н. з держ. упр.: спец. 25.00.02 «Механізми державного управління» ; Нац. ун-тет цивільного захисту України. Х., 2020. 20 с.
3. Лободенко К. В., Помаза-Пономаренко А. Л. AI-технології реалізації правозахисної державної політики: Україна й ЄС. *Актуальні проблеми європейської та євроатлантичної інтеграції України* : матеріали XVII регіональної науково-практичної конференції (14 травня 2020 р.), 2020. ДРІДУ НАДУ. С. 235–237.
4. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
5. Human Rights побачила недовіру українців до судів. *Тиждень.ua*. URL: <http://mt.tyzhden.ua/news/40179>.